

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 960

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 13 noiembrie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
900.	— Decret pentru constatarea vacanței unei funcții de membru al Guvernului.....	2
901.	— Decret pentru numirea unui membru al Guvernului	2
D E C I Z I I A L E C U R Ţ I I C O N S T I T U Ţ I O N A L E		
	Decizia nr. 485 din 12 iulie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 7 și ale art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, precum și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală	3-7

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****pentru constatarea vacanței unei funcții de membru
al Guvernului**

În temeiul prevederilor art. 85 alin. (2), ale art. 100 alin. (1) și ale art. 106 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 5 și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere propunerea prim-ministrului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se ia act de demisia domnului Victor Negrescu, ministrul delegat pentru afaceri europene, și se constată încetarea funcției de membru al Guvernului.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 13 noiembrie 2018.
Nr. 900.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru numirea unui membru al Guvernului**

În temeiul prevederilor art. 85 alin. (2), ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 10 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere propunerea prim-ministrului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se numește în funcția de membru al Guvernului domnul George Ciamba, ministrul delegat pentru afaceri europene.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 13 noiembrie 2018.
Nr. 901.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 485

din 12 iulie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 7 și ale art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, precum și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 7 și ale art. 10 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, precum și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Joulani Yousef — cu privire la dispozițiile art. 3, art. 7 și ale art. 10 din Legea nr. 255/2013 — și de Cornel Constantin Ghemuleț — referitor la dispozițiile art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală — în Dosarul nr. 4.433/91/2010 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.217D/2016.

2. Dezbaterile au avut loc la data de 28 iunie 2018, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă, și au fost consemnate în încheierea din acea dată, când Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 222 alin. (2) din Codul de procedură civilă coroborate cu cele ale art. 14 din Legea nr. 47/1992, ținând cont de cererea de amânare a pronunțării în vederea depunerii de concluzii scrise, a amânat pronunțarea la 5 iulie 2018. La această dată, constatând că nu sunt prezenți, potrivit art. 58 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 47/1992, toți judecătorii care au participat la dezbateri, Curtea a amânat pronunțarea pentru 12 iulie 2018.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

3. Prin Încheierea din 21 iunie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 4.433/91/2010, **Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 7 și ale art. 10 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, precum și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Joulani Yousef — cu privire la dispozițiile art. 3, art. 7 și ale art. 10 din Legea nr. 255/2013 — și de Cornel Constantin Ghemuleț — referitor la dispozițiile art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală — cu ocazia soluționării unei cauze penale.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia Joulani Yousef susține, în esență, că dispozițiile art. 3,

art. 7 și ale art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013 încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la principiul legalității, ale art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii, ale art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil, ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, raportat la prevederile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil și ale art. 7 privind principiul legalității infracțiunii și pedepsei din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât deciziile pronunțate în apelurile aflate în curs de judecată la data intrării în vigoare a Codului de procedură penală sunt definitive și executorii — cu consecința încarcerării imediate a persoanelor condamnate la pedeapsa închisorii cu executare —, în condițiile în care eliminarea căii ordinare de atac a recursului nu putea fi prevăzută de niciun justițiabil diligent, nici la momentul săvârșirii faptelor și nici la momentul declarării apelului. Invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume Hotărârea din 17 septembrie 2009, pronunțată în Cauza *Scoppola împotriva Italiei* (nr. 2), precum și deciziile cu privire la admisibilitate din 12 februarie 2004, 10 iulie 2007 și 12 aprilie 2007, pronunțate în cauzele *Mione împotriva Italiei*, *Rasnik împotriva Italiei* și *Martelli împotriva Italiei*. Arată că, pentru a stabili dacă prevederile art. 7 din Convenție sunt aplicabile și unor texte de procedură penală, Curtea de la Strasbourg se bazează pe următoarele criterii: textul procedural să fie utilizat în cursul procesului pentru judecarea unei infracțiuni, să fie calificat ca penal în dreptul intern și să aibă un scop represiv și disuasiv.

5. În ceea ce privește dispozițiile art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, autorul excepției Cornel Constantin Ghemuleț susține, în esență, că acestea încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la principiul legalității, ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în fața legii, ale art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 alin. (1) cu privire la dreptul la apărare, precum și ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, raportat la prevederile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil și ale art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât încheierea prin care este respinsă cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile nu este supusă niciunei căi de atac. Invocă, în acest sens, și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 7 februarie 2008, pronunțată în Cauza *Arsenovici împotriva României*).

6. **Curtea de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie** apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală este neîntemeiată. Astfel, arată că lipsa căii de atac, în cazul de față, este în consonanță cu întreaga filosofie a noului Cod de procedură penală, care a instituit principiul unicității căii ordinare de atac. Or, dacă în cazul

judecării unei cauze în apel, când se statuează asupra vinovăției persoanei trimise în judecată, nu este recunoscută nicio altă cale ordinară de atac, legiuitorul nu putea avea o altă opțiune în materia asigurării unei practici judiciare unitare.

7. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, invocă considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 631 din 11 noiembrie 2014, și anume paragrafele 20—22 și 28—35.

9. **Avocatul Poporului** precizează că își menține punctul de vedere reținut în deciziile Curții Constituționale nr. 631 din 11 noiembrie 2014 și nr. 24 din 3 februarie 2015, în sensul că prevederile art. 3 și ale art. 10 din Legea nr. 255/2013 sunt constituționale. În ceea ce privește dispozițiile art. 7 din Legea nr. 255/2013, arată că acestea sunt norme de procedură, care sunt de imediată aplicare, potrivit principiului activității legii, astfel că nu aduc atingere prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituție. De asemenea, menționează că textele de lege criticate reprezintă norme tranzitorii menite să dea eficiență aplicării în timp a noilor proceduri, realizând o conciliere între principiul activității legii, pe de o parte, și ocrotirea drepturilor și intereselor legitime ale părților, pe de altă parte.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 3, art. 7 și ale art. 10 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013, precum și dispozițiile art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, modificate prin art. 102 pct. 285 din Legea nr. 255/2013. Din notele scrise ale autorilor excepției, depuse în motivarea criticii, reiese că excepția privește, în realitate, dispozițiile art. 3, art. 7 și ale art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013, precum și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală. Prin urmare, Curtea se va pronunța numai asupra acestor texte de lege, care au următorul cuprins:

— Art. 3 din Legea nr. 255/2013: „*Legea nouă se aplică de la data intrării ei în vigoare tuturor cauzelor aflate pe rolul organelor judiciare, cu excepțiile prevăzute în cuprinsul prezentei legi.*”;

— Art. 7 din Legea nr. 255/2013: „*Cauzele aflate în curs de judecată în primă instanță în care s-a început cercetarea judecătorească anterior intrării în vigoare a legii noi rămân în competența aceleiași instanțe, judecata urmând a se desfășura potrivit legii noi.*”;

— Art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013: „*(1) Apelurile aflate în curs de judecată la data intrării în vigoare a Codului de*

procedură penală se soluționează de către aceeași instanță, potrivit dispozițiilor din legea nouă privitoare la apel.

[...] (3) *Deciziile pronunțate în apelurile soluționate potrivit alin. (1) și (2) sunt definitive, în condițiile art. 552 alin. (1) din Codul de procedură penală.*” [Art. 552 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede că: „*Hotărârea instanței de apel rămâne definitivă la data pronunțării acesteia, atunci când apelul a fost admis și procesul a luat sfârșit în fața instanței de apel.*”];

— Art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală: „*Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de către completul de judecată după dezbateri contradictorii, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 475, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac. Dacă prin încheiere se dispune sesizarea, aceasta va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor art. 475, punctul de vedere al completului de judecată și al părților.*”

13. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorii excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la principiul legalității, ale art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii, ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în fața legii, ale art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 alin. (1) cu privire la dreptul la apărare, ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, raportat la prevederile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil, ale art. 7 privind principiul legalității infracțiunii și pedepsei și ale art. 13 referitor la dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată, referitor la dispozițiile art. 7 din Legea nr. 255/2013 — care vizează cauzele aflate în curs de judecată în primă instanță la momentul intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală —, că acestea nu au legătură cu soluționarea speței în care a fost ridicată prezenta excepție de neconstituționalitate, întrucât, la data de 1 februarie 2014, cauza se afla în cursul soluționării apelului. Or, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei [...]*”. Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că „*legătura cu soluționarea cauzei*” presupune atât aplicabilitatea dispozițiilor de lege criticate în cauza dedusă judecătii, cât și pertinența excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului, condiții ce trebuie întrunite cumulativ pentru a fi satisfăcute exigențele impuse de art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992. Prin urmare, condiția incidenței textului de lege criticat în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței judecătorești nu trebuie analizată *in abstracto*, ci trebuie verificat, în primul rând, interesul procesual al invocării excepției de neconstituționalitate, mai ales prin prisma efectelor unei eventuale constatări a neconstituționalității dispozițiilor de lege criticate (Decizia nr. 438 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 12 august 2014, paragraful 15, Decizia nr. 465 din 23 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 788 din 29 octombrie 2014, paragraful 20, Decizia nr. 329 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 738 din 14 septembrie 2017, paragraful 14, Decizia nr. 462 din 27 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 762 din 25 septembrie 2017, paragraful 13, Decizia nr. 735 din 23 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 282 din 29 martie 2018, paragraful 15, Decizia nr. 783 din 5 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 262 din 26 martie 2018, paragraful 18, și Decizia nr. 820 din 12 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 353 din 23 aprilie 2018, paragraful 18).

15. Așadar, ținând cont de prevederile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 255/2013 este inadmisibilă.

16. În ceea ce privește dispozițiile art. 3 și ale art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013, Curtea reține că acestea au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la aceleași prevederi din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale — invocate și în prezenta cauză — și față de critici similare.

17. Astfel, prin Decizia nr. 631 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 29 ianuarie 2015, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate, reținând că, în Codul de procedură penală din 1968, recursul era prevăzut ca o cale ordinară de atac, în Partea specială, titlul II, capitolul III, secțiunea II, art. 385¹—385¹⁹. În concepția noii reglementări, recursul a devenit o cale extraordinară de atac — recursul în casație —, fiind reglementat în Partea specială, titlul III, capitolul V, secțiunea a 2-a, art. 433—451, putând fi exercitat numai pentru motivele strict și limitativ prevăzute de lege. Astfel, apelul devine singura cale de atac integral devolutivă, în fapt și în drept, împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță, efectul devolutiv și limitele recursului în casație fiind prevăzute de art. 442 din Codul de procedură penală. Odată epuizată calea de atac a apelului, potrivit art. 552 alin. (1) din Codul de procedură penală, hotărârea instanței de apel rămâne definitivă la data pronunțării acesteia, atunci când apelul a fost admis și procesul a luat sfârșit în fața instanței de apel. Totodată, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 550 alin. (1) din Codul de procedură penală, este executorie. Curtea a mai observat că o altă deosebire importantă între cele două reglementări este aceea că recursul în casație nu mai este, de drept, suspensiv de executare. Potrivit art. 441 alin. (1) din Codul de procedură penală, instanța care admite în principiu cererea de recurs în casație sau completul care judecă recursul în casație poate suspenda motivat, în tot sau în parte, executarea hotărârii, putând impune respectarea de către condamnat a unora dintre obligațiile prevăzute la art. 215 alin. (1) și (2). Având în vedere aceste modificări de substanță, Curtea a reținut că legiuitorul a trebuit să facă tranziția între vechile prevederi și noua reglementare, adoptând Legea nr. 255/2013, care, la art. 3, prevede că noul Cod de procedură penală se aplică de la data intrării în vigoare tuturor cauzelor aflate pe rolul organelor judiciare, cu excepțiile prevăzute în cuprinsul Legii nr. 255/2013, iar la art. 10 alin. (3) stabilește că deciziile pronunțate în apelurile aflate în curs de judecată la data intrării în vigoare a Codului de procedură penală sunt definitive, în condițiile art. 552 alin. (1) din acest cod (paragrafele 20—22).

18. Cu privire la critica referitoare la încălcarea principiului neretroactivității legii, prin aplicarea imediată a normelor procesual penale, Curtea a observat că autorul excepției de neconstituționalitate solicită, în realitate, ca — prin declararea neconstituționalității textelor de lege criticate — să se permită o ultraactivitate a legii procesuale vechi. Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că o normă juridică acționează în timp din momentul intrării ei în vigoare și până în momentul ieșirii sale din vigoare și se bucură de prezumția de constituționalitate. Sunt și excepții de la acest principiu general, cum sunt retroactivitatea și ultraactivitatea legii penale și contravenționale mai favorabile (Decizia nr. 101 din 28 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 290 din 22 mai 2013). Astfel, orice lege se aplică numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile, care are efecte și asupra raporturilor juridice penale sau contravenționale născute anterior intrării sale în vigoare (Decizia nr. 932 din 14 decembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 42 din

19 ianuarie 2007). Referitor la domeniul de aplicare a legii procesual penale, prin Decizia nr. 631 din 11 noiembrie 2014, mai sus menționată, Curtea a observat că a fost consacrat principiul activității acesteia, care presupune că aceasta este de imediată aplicare, vizând și cauzele în curs de urmărire penală sau judecată. Plecând de la aceste premise, Curtea a reținut că, în materie penală, în exercitarea legitimității sale constituționale de a adopta norme de procedură, conferite de art. 126 alin. (2) din Constituție, legiuitorul a înțeles să reconfigureze modalitatea de reglementare a exercitării căilor de atac, instituind doar posibilitatea atacării cu apel a hotărârii primei instanțe. Totodată, legiuitorul, prin norme tranzitorii, a prevăzut aplicarea acestei noi viziuni și cu privire la procesele începute înainte de intrarea în vigoare a Codului de procedură penală și aflate în faza judecătii în primă instanță sau în apel. În această împrejurare, Curtea a observat că stabilirea competenței instanțelor judecătorești și instituirea regulilor de desfășurare a procesului, deci și reglementarea căilor de atac, constituie atributul exclusiv al legiuitorului. Astfel, Curtea a reținut, cu mai multe prilejuri, că acesta este sensul art. 129 din Constituție, text care face referire la „condițiile legii” atunci când reglementează exercitarea căilor de atac, ca de altfel și al art. 126 alin. (2) din Constituție, care, referindu-se la competența instanțelor judecătorești și la procedura de judecată, stabilește că acestea „sunt prevăzute numai de lege” (Decizia nr. 460 din 28 octombrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.153 din 7 decembrie 2004). Având în vedere cele mai sus arătate, prin Decizia nr. 631 din 11 noiembrie 2014, citată anterior, Curtea a reținut că susținerea referitoare la încălcarea principiului constituțional al neretroactivității legii nu este întemeiată, fiind vorba de o concretizare a principiului aplicării imediate a legii noi, potrivit căruia legea nouă se aplică de îndată tuturor situațiilor care se vor constitui, se vor modifica sau se vor stinge după intrarea ei în vigoare, precum și efectelor viitoare ale unor situații juridice anterior născute, dar neconsumate la data intrării în vigoare a legii noi (în același sens, Decizia nr. 192 din 3 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 2 iulie 2014) — (paragrafele 28—30 din Decizia nr. 631 din 11 noiembrie 2014).

19. Referitor la invocarea principiului previzibilității legii, Curtea a observat că autoritatea legiuitoare, Parlamentul sau Guvernul, după caz, are obligația de a edicta norme care să respecte trăsăturile referitoare la claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate. Cu privire la aceste cerințe, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat în mod constant, statuând că o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane — care, la nevoie, poate apela la consultanță de specialitate — să își corecteze conduita (Hotărârea din 29 martie 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, Hotărârea din 23 septembrie 1998, pronunțată în Cauza *Petra împotriva României*), iar cetățeanul trebuie să dispună de informații suficiente asupra normelor juridice aplicabile într-un caz dat și să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-un act determinat. Pe scurt, legea trebuie să fie, în același timp, accesibilă și previzibilă (Hotărârea din 26 aprilie 1979, pronunțată în Cauza *Sunday Times împotriva Regatului Unit*). Totodată, Curtea a constatat că, deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare (Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012). Din analiza dispozițiilor de lege deduse controlului de constituționalitate, Curtea a constatat că acestea îndeplinesc cerințele mai sus menționate, nefiind lipsite de previzibilitate. În continuare, Curtea a observat că, în același context, autorul excepției invocă dispozițiile art. 7 din Convenția europeană a drepturilor omului, făcând referire la mai multe cauze soluționate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Din această perspectivă, Curtea de la Strasbourg a reținut că prevederile art. 7 paragraful 1 din Convenție, reglementând principiul legalității incriminării, dispun în sensul că nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, la momentul când ea a fost comisă sau s-a produs, nu constituia o infracțiune, potrivit normelor de drept național sau internațional; de asemenea, nimeni nu poate fi pedepsit cu o pedeapsă mai mare decât cea care era prevăzută, pentru fapta săvârșită, la momentul când a fost comisă acea infracțiune. Scopul dispozițiilor art. 7 paragraful 1 din Convenție este acela de a asigura o protecție efectivă împotriva urmărilor și condamnărilor penale arbitrare, scop ce se circumscrie respectării principiului legalității. Potrivit jurisprudenței Curții de la Strasbourg, prevederile art. 7 paragraful 1 din Convenție consacră, la modul mai general, principiul legalității infracțiunilor și a pedepselor (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) și dispune să nu se aplice legea penală în mod extensiv în detrimentul acuzatului, mai ales prin analogie, de unde reiese că o infracțiune trebuie să fie definită clar de lege. Această condiție este îndeplinită în cazul în care justițiabilul poate ști, pornind de la textul dispoziției relevante și, dacă este necesar, cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe, ce acte și omisiuni angajează răspunderea sa penală (Hotărârea din 17 mai 2010, pronunțată în Cauza *Kononov împotriva Letoniei*, paragraful 185). Astfel, este evident că textul art. 7 din Convenție are în vedere normele penale de drept substanțial, iar nu pe cele de drept procesual. În aplicarea acestei norme, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că regulile privind prescripția nu definesc infracțiunile și pedepsele pe care le reprimă și, prin urmare, pot fi interpretate ca reglementând o condiție prealabilă pentru examinarea cauzei. În consecință, deoarece modificarea denunțată de reclamant a privit o lege de procedură, în absența arbitrarului, Convenția nu împiedică legiuitorul să reglementeze aplicarea respectivei modificări cu privire la procesele în curs la momentul intrării ei în vigoare, neexistând în aceste circumstanțe nicio violare a prevederilor art. 7 din Convenție, dată fiind calificarea prescripției ca o instituție de drept procedural, iar nu de drept material (Decizia cu privire la admisibilitate din 12 februarie 2013, pronunțată în Cauza *Previti împotriva Italiei*, paragrafele 78, 81—85). Așa fiind, Curtea a apreciat că nu poate fi reținută nici critica referitoare la încălcarea prevederilor art. 7 din Convenție — (paragrafele 31—36 din Decizia nr. 631 din 11 noiembrie 2014).

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 și ale art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013, pronunțată de Curte prin Decizia nr. 631 din 11 noiembrie 2014, mai sus citată, precum și considerentele care au fundamentat această soluție își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

21. Pentru aceleași considerente, Curtea constată că nu poate fi primită nici critica de neconstituționalitate formulată sub aspectul încălcării dreptului la un proces echitabil, consacrat de prevederile art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

22. De asemenea, Curtea nu poate reține nici pretinsa încălcare — prin dispozițiile art. 3 și ale art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013 — a prevederilor art. 53 din Constituție, textul constituțional invocat fiind aplicabil numai în ipoteza în

care există o restrângere a exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale, restrângere care, în cauza de față, nu s-a constatat.

23. În ceea ce privește dispozițiile art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, autorul excepției, Cornel Constantin Ghemuleț, critică faptul că încheierea prin care este respinsă cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție — în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept — nu este supusă niciunei căi de atac. Curtea observă că autorul excepției critică textul menționat pentru ceva ce acesta nu conține — ca soluție legislativă —, având în vedere că dispozițiile art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală statuează cu privire la caracterul definitiv al încheierii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, fără a face nicio referire la încheierea de respingere a unei eventuale cereri de sesizare.

24. Noul Cod de procedură penală instituie competența Înaltei Curți de Casație și Justiție de a pronunța, la sesizarea instanțelor de judecată, hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, pentru realizarea obiectivului de unificare a practicii judiciare. Spre deosebire de recursul în interesul legii, care urmărește același scop, hotărârile preliminare nu intervin după soluționarea definitivă a cauzelor, ci înainte de soluționarea acestora.

25. Procedura de sesizare a Înaltei Curți în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile reprezintă un mecanism menit să preîntâmpine apariția unei practici neunitare în aplicarea legii de către instanțele judecătorești, mecanism asemănător cu cel instituit prin prevederile art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la cererea adresată Curții de Justiție a Uniunii Europene de către instanțele naționale cu privire la modul de interpretare a dreptului Uniunii.

26. Obiectul sesizării instanței supreme cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile îl constituie chestiunile de drept de a căror lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzelor, iar titular al cererii de sesizare pentru pronunțarea unei astfel de hotărâri prealabile poate fi numai un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță.

27. Părțile procesului penal și persoana vătămată pot solicita instanței de judecată să sesizeze Înalta Curte în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, însă instanța are dreptul suveran de a aprecia asupra sesizării, nefiind obligată să motiveze respingerea ei. Rațiunea soluției de nerecunoaștere a calității procesuale active a părților și a persoanei vătămate, în această procedură, este aceea că Înalta Curte de Casație și Justiție — chemată să pronunțe o hotărâre prealabilă pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală — nu este la dispoziția părților și a persoanei vătămate, care ar veni să o consulte, ci răspunde, în mod necesar, instanței de judecată, întrucât aceasta are nevoie de rezolvarea de principiu a respectivei chestiuni din partea instanței supreme. Pentru acest motiv, instanța în fața căreia se solicită de către părți formularea unei astfel de sesizări poate arăta că respectiva chestiune de drept nu este una susceptibilă de interpretări diferite, fără să fie obligată să dezvolte motivarea, având în vedere că va motiva acest aspect în hotărârea pe care o va pronunța.

28. Potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de către completul de judecată, după dezbateri contradictorii, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac și care va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor art. 475, punctul de vedere al completului de judecată și al părților.

29. Este aplicabilă în acest caz teoria actului clar sau a actului clarificat, teorie dezvoltată în dreptul francez, care a fost adoptată și în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene

cu privire la sesizarea pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile. Potrivit acestei teorii, instanța poate să nu formuleze o sesizare pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile în cazul în care soluția chestiunii de drept poate fi desprinsă din jurisprudența anterioară sau atunci când aceasta este clară.

30. Teoria actului clar (clarificat) poate sta atât la baza deciziei instanței de a nu sesiza instanța supremă pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, cât și la baza deciziilor celorlalte instanțe de a nu suspenda judecarea cauzei, dacă s-a formulat deja o sesizare pentru pronunțarea unei astfel de hotărâri, suspendare permisă de prevederile art. 476 alin. (4) din Codul de procedură penală.

31. Având în vedere cele mai sus arătate, Curtea nu poate reține critica autorului excepției, Cornel Constantin Ghemuleț, potrivit căreia dispozițiile art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală încalcă principiul legalității, egalitatea în fața legii, accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare și dreptul la un recurs efectiv, pe motiv că încheierea prin care este respinsă cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este definitivă.

32. Lipsa unei căi de atac împotriva încheierii prin care este respinsă o astfel de cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile nu este de natură a afecta constituționalitatea dispozițiilor art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, deoarece stabilirea competenței instanțelor judecătorești și instituirea regulilor de desfășurare a procesului, deci și reglementarea căilor de atac, constituie atributul exclusiv al legiuitorului. Astfel, atât prevederile art. 129, cât și cele ale art. 126 alin. (2) din Constituție fac referire la „condițiile legii” atunci când reglementează exercitarea căilor de atac, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată urmând a fi prevăzute „numai prin lege”.

33. Așa fiind, dispozițiile art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală nu aduc atingere accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil, consacrate prin prevederile art. 21 din Constituție și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât nu înlătură posibilitatea de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces judecat de

către o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil. Textul de lege criticat nu contravine, astfel, nici prevederilor constituționale ale art. 24 privind dreptul la apărare, deoarece asigură garanțiile procesuale specifice exercitării acestui drept, care semnifică posibilitatea părților procesului penal și a persoanei vătămate de a-și formula apărărilor pe care le consideră necesare, personal sau prin intermediul unui avocat, ales sau numit din oficiu. Nicio prevedere din Legea fundamentală și din Convenție nu reglementează dreptul la exercitarea căilor de atac în orice cauză și, cu atât mai puțin, cu privire la un incident procedural prin care se soluționează o chestiune de drept ivită într-un proces penal, chiar dacă de aceasta depinde dezlegarea pe fond a cauzei. În acest sens, prevederile art. 129 din Constituție stipulează că părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac numai în condițiile legii. În fine, prevederile art. 13 din Convenție nu au aplicabilitate în cauza de față, întrucât dreptul la un recurs efectiv este distinct de dreptul la exercitarea unei căi de atac împotriva unei hotărâri judecătorești (Decizia nr. 599 din 21 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 886 din 5 decembrie 2014, paragraful 25, Decizia nr. 563 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 961 din 5 decembrie 2017, paragrafele 15 și 16, și Decizia nr. 801 din 5 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 151 din 16 februarie 2018, paragrafele 24 și 25).

34. De asemenea, referitor la presupusa atingere adusă prevederilor art. 16 din Constituție, Curtea reține că dispozițiile art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală nu sunt contrare principiului egalității în drepturi, deoarece instituirea unor reguli speciale de procedură, inclusiv în ceea ce privește căile de atac, se aplică în mod egal tuturor persoanelor aflate în situații identice sau similare (Decizia nr. 434 din 22 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 865 din 2 noiembrie 2017, paragraful 26).

35. Din cele mai sus menționate reiese că dispozițiile art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt clare, precise și previzibile, îndeplinind condițiile referitoare la calitatea legii, astfel că nu încalcă nici prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) cu privire la principiul legalității.

36. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale, excepție ridicată de Joulani Yousef în Dosarul nr. 4.433/91/2010 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Joulani Yousef și de Cornel Constantin Ghemuleț în Dosarul nr. 4.433/91/2010 al Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie și constată că dispozițiile art. 3 și ale art. 10 alin. (1) și (3) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale, precum și ale art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Constanța — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 12 iulie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof.univ.dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

